

Correctievoorschrift HAVO

2010

tijdvak 1

muziek

tevens oud programma

muziek

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Inzenden scores
- 6 Bronvermeldingen

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o.

Voorts heeft de CEVO op grond van artikel 39 van dit Besluit de *Regeling beoordeling centraal examen* vastgesteld (CEVO-09.0313, 31 maart 2009, zie www.examenblad.nl).

Deze regeling blijft ook na het aantreden van het College voor Examens van kracht.

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 36, 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het College voor Examens.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommiteerde toekomen.
- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het College voor Examens.

De gecommiteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommiteerde.

- 4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Indien de examinerator en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinerator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke gecommiteerde aanwijzen. De beoordeling van de derde gecommiteerde komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de *Regeling beoordeling centraal examen* van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;
 - 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;

- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen;
- 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal punten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan het College voor Examens. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.

NB Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen kunnen maximaal 72 scorepunten worden behaald.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt één punt toegekend.

Josquin Desprez - Adieu mes Amours

- 1 **maximumscore 1**
tenor

- 2 **maximumscore 1**
luit
ook goed: gitaar

- 3 **maximumscore 1**
gamba('s)
ook goed: vedel(s)

- 4 **maximumscore 1**
in maat 3

- 5 **maximumscore 1**
in maat 5

- 6 **maximumscore 1**
één van de volgende:
 - De zangpartij heeft maten rust / rusten waar de baspartij doorloopt.
 - De toonhoogte is anders / klinkt een kwart hoger.
 - Het interval in maat 17 (maat 12 baspartij) is anders / grote secunde / e in plaats van es
 - De slottoon is langer.

- 7 **C**

- 8 **B**

- 9 **A**

L. van Beethoven - Die Geschöpfe des Prometheus

10 maximumscore 2

Indien drie haken juist	2
Indien twee haken juist	1
Indien één haak juist	0

11 maximumscore 2

- haak 1: fagot
- haak 2: dwarsfluit
- haak 3: harp

Indien drie antwoorden juist	2
Indien twee antwoorden juist	1
Indien één antwoord juist	0

12 maximumscore 1

13 maximumscore 1

om de cadens vrij in de maat uit te voeren

14 C

15 maximumscore 1

In de herhaling speelt de harp (één van de volgende):

- ook losse akkoordtonen / gebroken akkoorden.
- geen solistische rol meer.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

16 maximumscore 4

- opbouw (twee van de volgende): 2
 - (steeds) hogere herhaling van ('triller')motieven
 - gelijktijdig spelen van 'trillermotief' door steeds meer instrumenten
 - afwisseling tussen instrumenten
 - crescendo
 - herhaling van de bastoon
 - dominantfunctie in de bas

- afbouw (twee van de volgende): 2
 - weinig instrumenten / alleen blazers
 - decrescendo
 - unisono
 - dalende (deels chromatische) melodielijn
 - terug naar de grondtoon (tonica)

17 maximumscore 2

per haak 1

18 maximumscore 2

- 1: cello
- 2: fagot
- 3: klarinet
- 4: dwarsfluit

Indien vier antwoorden juist 2
 Indien drie antwoorden juist 1
 Indien minder dan drie antwoorden juist 0

Room Eleven - Hey Hey Hey

19 C

20 **maximumscore 1**

één van de volgende:

- kwartnoot per woord
- op de tel zingen
- ritme gelijk aan dat van de bas, drum en gitaar
- ook goed: woorden worden geaccentueerd

21 **maximumscore 2**

- 1 g-klein / g-mineur / Gm
- 2 A-groot / A-majeur

1

1

22 **maximumscore 1**

d-klein / d-mineur

23 **maximumscore 1**

swing

24 **maximumscore 3**

drie van de volgende:

- alleen een pianopartij
- (globaal) stijgende lijn
- hoge tonen
- tweestemmig
- kortere notenwaarden
- gelijke notenwaarden
- geen swing meer
- legato
- zonder accenten
- binnen het motief tegenbeweging / op- en neergaande melodie

per juist antwoord

1

25 **maximumscore 2**

twee van de volgende:

- van 'hees' stemgeluid naar vollere stem / meer uithalen
- toenemende toonsterkte
- van staccato naar meer portato/legato gezongen
- van melodie naar improvisatie
- eerst wordt tekst gezongen, daarna 'scatten'

per juist antwoord

1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

26 B

G. Fauré - Requiem, Libera me

27 **maximumscore 1**
pizzicato

28 **maximumscore 1**

Opmerking

Alleen als het antwoord geheel juist is, 1 scorepunt toekennen

29 **maximumscore 1**
sequens

30 B

31 A

32 **maximumscore 2**
twee van de volgende:

- alleen mannenstemmen
- unisono gezongen
- lager gezongen
- bij eis stijgend (in plaats van dalend)
- langere laatste toon
- langer fragment
- gepunteerd ritme

per juist antwoord

1

33 **maximumscore 1**
één van de volgende:

- De melodie aan het einde van de compositie bestaat uit twee afgeronde delen. / De twee delen eindigen beide op de grondtoon.
- De melodie aan het einde van de compositie bestaat uit twee (bijna) dezelfde zinnen.

34 C

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

B. Bartók - Mikrokosmos

35	maximumscore 1 ostinaat	
36	maximumscore 1 (1) - 3 - 2 - 4	
37	maximumscore 3	
	<ul style="list-style-type: none"> • melodie (twee van de volgende): 2 <ul style="list-style-type: none"> – verdubbeling van de melodielijn / klinkt voller – klinkt (een octaaf) hoger – toevoeging van versieringen • begeleiding (één van de volgende): 1 <ul style="list-style-type: none"> – verdubbeling van de begeleiding / klinkt voller – een octaaf lager meegespeeld / klinkt (een octaaf) lager 	
38	maximumscore 2 a - a - b - b - a	
	Indien vijf antwoorden juist 2	
	Indien vier antwoorden juist 1	
	Indien minder dan vier antwoorden juist 0	
39	maximumscore 2	
	1 juist	
	2 onjuist	
	3 juist	
	Indien drie antwoorden juist 2	
	Indien twee antwoorden juist 1	
	Indien minder dan twee antwoorden juist 0	
40	maximumscore 1 kwint	
41	maximumscore 1 terrassendynamiek ook goed: echodynamiek	

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

42 maximumscore 2

per haak

1

43 maximumscore 2

twee van de volgende:

- herhaling van motieven
- (bij de derde keer) verkorting van motief
- meer doorlopen van achtste beweging
- crescendo
- ritenuto
- uitstel van de slotklank

per juist antwoord

1

Green Day - Jesus of Suburbia

44 maximumscore 1

break

45 B

46 maximumscore 2

twee van de volgende:

- Er is een fill/drumsolo tijdens de break (in plaats van zang).
- Er komt een piano bij (aan het eind).
- Het akkoordenschema verandert (aan het eind).
- Er worden langere notenwaarden gespeeld (aan het eind).
- Couplet 3 heeft een ander vormschema.

per juist antwoord

1

47 maximumscore 1

één van de volgende:

- stijgend interval
- meer doorgaand ritme / gelijke notenwaarden
- meer toonherhaling
- slechts twee tonen
- lager

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

48 maximumscore 2

twee van de volgende:

- lang aangehouden toon / dalend glissando op 'care'
- meer schreeuwen/scanderen in plaats van zingen
- rauwe/vervormde stem
- lagere toonhoogte
- monotone stem / op één toonhoogte
- motiefherhaling
- ook goed: driedelig wordt tweedelig

per juist antwoord

1

49 maximumscore 1

klokkenspel/celesta

50 maximumscore 2

per haak

1

Opmerking

De lengte van de laatste noot blijft buiten beschouwing.

51 maximumscore 1

(a) - b - a - b'

Opmerking

Alleen als het antwoord geheel juist is, 1 scorepunt toekennen

5 Inzenden scores

Verwerk de scores van de alfabetisch eerste tien kandidaten per school in het programma WOLF.

Zend de gegevens uiterlijk op 28 mei naar Cito.

6 Bronvermelding

- bron 1 Josquin Desprez - Adieu mes Amours
Cd 1: David Munrow: The Art of the Netherlands
EMI/Reflexe 7 6425 2
Cd 2: Nicolaus Harnoncourt: Instrumentalmusik am Hofe Maximilians I
Amadeo Classical Classical Sound 423 417-2
- bron 2 L. van Beethoven - Die Geschöpfe des Prometheus
Scottish Chamber Orchestra o.l.v. sir Charles Mackerras
Helios CDH55196
- bron 3 Room Eleven - Hey Hey Hey
Universal Music BV 176 222-8
- bron 4 G. Fauré - Requiem, Libera me
Choir of New College Oxford + Ensemble Capricorn o.l.v. Edward Higginbottom
Briljant Classics
- bron 5 B. Bartók - Mikrokosmos
Balász Szokolay
Naxos 8.550451
- bron 6 Green Day - Jesus of Suburbia
American idiot, Reprise records 9362-48777-2